

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LISTOPAD 2018

Planetární nebe je v listopadu stále poměrně chudé. **Merkur** je sice 6. 11. v maximální východní elongaci, ale v nevýhodné poloze vzhledem ke Slunci a tak bude lepší si na něj počkat až do prosince, kdy nastanou naopak vhodné podmínky pro jeho sledování. **Venuše** se po říjnové konjunkci se Sluncem přesunula na ranní oblohu, kde se objeví asi v polovině měsíce. Rychle stoupá a zjasňuje, takže se na konci listopadu stává nápadnou Jitřenkou vysoko nad jihovýchodním obzorem a vychází dlouho před Sluncem. V první polovině noci je pozorovatelný **Mars**, druhá večerní planeta **Saturn** je už jen nízko nad západem. **Jupiter** je díky konjunkci se Sluncem v listopadu nepozorovatelný. Podzimní večery tradičně patří **Uranu** s **Neptunem**. V listopadu si také pohodlně můžeme prohlédnout třetí v pořadí objevenou planetku (1. 9. 1804) v prostoru mezi Marsem a Jupiterem, nazvanou **Juno**. Jedná o značně nepravidelné těleso, přibližně se tvarem blížíci trojosému elipsoidu o rozměrech cca 290×240×190 km. Bude se promítat do souhvězdí Eridanu a díky jasnosti okolo 7,5 mag nám k vyhledání postačí i malý triedr a mapka vlevo. Pěkná těsná konjunkce Měsíce se Saturnem nastane večer na sv. Martina (11. 11.) a 23. 11. se Měsíc bude promítat do Hyád nedaleko Aldebaranu.

Ze **zákrytů** jasnějších hvězd Měsícem uvedme alespoň 87 Cet (4,3^m) dne 21. 11. (21.06–22.20 UT), dále 85 Gem (5,4^m) nad ránem 27. 11. (4.15–4.33 UT) a 53 Leo (5,3^m) 30. 11. (2.39–3.43 UT) – časy jsou pro 15° E a 50° N a na území ČR se budou lišit v řádu minut. Tradičně na výročí Sametové revoluce 17. 11. očekáváme maximum meteorického roje **Leonid**. Ideální pozorovací okno je nad ránem, když je radiant nad obzorem a již neruší svit Měsíce.

K hranici 8 mag již zjasnila nejočekávanější kometa roku **46P/Wirtanen**. Kulminuje kolem půlnoci nízko nad jihem v souhvězdí Chemické pece a později Eridanu. Pozorovací podmínky budou sice lepší v prosinci, ale již nyní je kometa silně difúzní s velkou komou přes 20' v průměru, proto s pozorováním neotálejte. Světelný přístroj s malým zvětšením a dobrá průzračnost oblohy výrazně napomohou. Tmavé nebe mimo město je pak samozřejmostí. Mapka pohybu komety v listopadu 2018 je vpravo.

